

Порядок
реагування в ВСП «НФК НУБіП України» на доведені випадки булінгу
(цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу

1. Директор коледжу має розглянути звернення чи повідомлення про випадок булінгу (цькування) або підозру щодо його вчинення у встановленому порядку.

2. Директор коледжу:

2.1. Скликає комісію з розгляду випадків булінгу (далі Комісія), яка з'ясовує обставини булінгу.

2.2. Невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє Ніжинський відділ поліції ГУНП в Чернігівській області, принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

2.3. За потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги.

2.4. Повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин.

2.5. Повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг.

3. Особи, які виявляться причетними до доведеного випадку булінгу із заподіянням шкоди психічному або фізичному здоров'ю потерпілому, несуть відповідальність згідно чинного законодавства відповідно до статті 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Булінг (цькування) учасника освітнього процесу та статей 121, 122 Кримінального кодексу України.

4. Учасникам освітнього процесу керуватися наступними нормативами щодо булінгу (цькування):

4.1. Кримінальний Кодекс України:

Стаття 173-4. Булінг (цькування) учасників освітнього процесу

Булінг, внаслідок якого могла бути чи була заподіяна шкода психічному чи фізичному здоров'ю потерпілого тягне за собою накладання штрафу від п'ятдесяти до ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

У разі доведення булінгу кривдник змушений сплатити штраф від 50 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або громадські роботи протягом 20-40 годин.

Якщо булінг вчиняється групою осіб або повторно протягом року, то кривдник/-и сплачуватимуть від 100 до 200 неоподаткованих мінімумів доходів або мають виконувати громадські роботи протягом 40-60 годин.

Якщо булінг вчиняє неповнолітня (до 18 років) або малолітня (до 14 років) особа, то за неї платитимуть штраф і виконуватимуть громадські роботи батьки або особи, які їх замінюють згідно чинного законодавства.

4.2. Якщо керівник закладу освіти не повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – це тягне за собою накладання штрафу від п'ятдесяти до ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти відсотків заробітку.

4.3. У випадках, коли булінг (цькування) має фізичний характер і завдає шкоди здоров'ю людини, окрім адміністративної відповідальності, для кривдника (булера) передбачена кримінальна відповідальність, яка визначена статтями 121, 122 Кримінального кодексу України.

4.4. Відповідальність дитини до 14 років

Згідно з Цивільним кодексом України, дитина у віці від 14 років має часткову цивільну дієздатність та не несе відповідальність за заподієну нею шкоду. Тобто за будь-який вчинок дитини, пов'язаний із заподіянням шкоди, відповідатимуть її батьки. Окрім відшкодування вказаної вище шкоди, батьки такої дитини можуть бути притягнуті до адміністративної відповідальності (накладання штрафу) за ст. 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення, тобто за невиконання батьками, або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дитини. Також батькам або адміністрацією закладу освіти може бути направлена заява до Управління ювенальної превенції Національної поліції (раніше Кримінальна поліція у справах неповнолітніх) для того, щоб поставити на облік дитину, яка вчинила насильство.

4.5. Відповідальність підлітка 14-16 років

Чинний кримінальний Кодекс України вказує вичерпний перелік статей, за які особа у віці від 14 років несе кримінальну відповідальність, наприклад, ст. 121 «Умисне тяжке тілесне uszkodження», ст.122 «Умисне середньої тяжкості тілесне uszkodження». Тобто, дитина у віці від 14 до 16 років може бути притягнутою до кримінальної відповідальності, якщо заподіє однокласнику чи будь-якій іншій особі uszkodження, що можуть кваліфікуватися як середньої тяжкості або тяжкі.

4.6. Відповідальність підлітка 16-18 років

Здобувачі освіти, яким виповнилося 16 років, мають повну деліктоздатність, тобто особисто несуть відповідальність за вчинені ними адміністративні та кримінальні правопорушення, про що зазначено в статті 22 Кримінального кодексу України і в статті 12 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

4.7. Стаття 121. Умисне тяжке тілесне uszkodження

1. Умисне тяжке тілесне uszkodження, тобто умисне тілесне uszkodження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, каліцтво статевих органів, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою

втратаю працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне зівечення обличчя, - карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

2. Умисне тяжке тілесне uszkodження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або таке, що спричинило смерть потерпілого, - карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років.

4.8. Стаття 122. Умисне середньої тяжкості тілесне uszkodження

1. Умисне середньої тяжкості тілесне uszkodження, тобто умисне uszkodження, яке не є небезпечним для життя і не потягло за собою наслідків, передбачених у статті 121 цього кодексу, але таке, що спричинило тривалий розлад здоров'я або значну стійку втрату працездатності менш як на одну третину, - карається виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до трьох років.

2. Ті самі дії, вчинені з метою залякування потерпілого або його родичів чи примусу до певних дій з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості, - караються позбавленням волі від трьох до п'яти років.

5. Комісія забезпечує:

5.1. Збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування), зокрема пояснень сторін булінгу (цькування), батьків або інших законних представників неповнолітніх сторін булінгу (цькування); висновків практичного психолога; відомостей служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; експертних висновків (за наявності), якщо у результаті вчинення булінгу (цькування) була завдана шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; інформації, збереженої на технічних засобах чи засобах електронної комунікації (Інтернет, соціальні мережі, повідомлення тощо); іншої інформації, яка має значення для об'єктивного розгляду заяви.

5.2. Розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування) та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

5.3. У разі прийняття рішення Комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань Комісії також належать:

5.4. Оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, у тому числі із залученням фахівців служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

5.5. Визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин;

5.6. Визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) у групі, де стався випадок булінгу (цькування);

5.7. Моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного